

Informasjonsmøte: Innholdet i endringene i miljøregelverket på Svalbard

Anne Stoltenberg

Longyearbyen 11. september 2024

Agenda

- Praktisk informasjon
- Bakgrunn for regelverksendringene
- Prosessen etter høring - vedtakelse
- Hvilke regler er endret
- Hvilke endringer gjelder for hvem?
 - Alle
 - Fastboende
 - Turistvirksomhet
 - Individuelle reisende
 - Forskere
- Kart

Praktisk informasjon

- Hvor finner jeg de endrede reglene?
 - [Endringer i miljøregelverket på Svalbard - regjeringen.no](#)
 - Lovdata.no: [Forskrift om motorferdse på Svalbard - Lovdata](#)
 - Lovproposisjonen:
 - [Sak - stortinget.no](#)
 - [Prop. 47 L \(2023–2024\) - regjeringen.no](#)
- Oversettelse til engelsk

Prop. 47 L

(2023–2024)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i svalbardmiljøloven
(beskyttelse av sjøfugl og isbjørn,
overtredelsesgebyr, opprydding m.m.)

Endringer i miljøregelverket på Svalbard

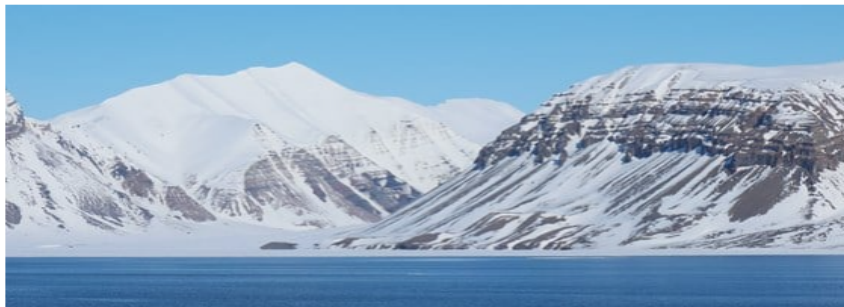
Nyhet | Dato: 09.02.2024

[Read in English](#)

Regjeringen har vedtatt flere endringer i miljøregelverket på Svalbard. Formålet med endringene er å ivareta større villmarksområder og redusere belastningen på naturen og dyrelivet.

– Norge har et ansvar for å ta vare på villmarksnaturen på Svalbard, og klimaendringene og økt aktivitet legger nå et stort press på naturmiljøet. Nå strammer vi inn regelverket for å ta bedre vare på den sårbare naturen og det utsatte dyrelivet, sier klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen.

Blant de vedtatte endringene i verneforskriftene er bestemmelser som begrenser hvor det er tillatt å sette turister i land, hvor mange passasjer det er tillatt å ha om bord i skip og forbud mot bruk av droner. Samtidig har Klima- og miljødepartementet fastsatt endringer i forskrift om motorferdsel, forskrift om leiropphold og fastsatt ny forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr etter svalbardmiljøloven.

Klima- og miljødepartementet

TEMA

Klima

Klima og miljø

Naturmangfold

Svalbard og polarområdene

RELATERT

- > Prop. 47 L (2023–2024) - Endringer i svalbardmiljøloven (beskyttelse av sjøfugl og isbjørn, overtredelsesgebyr, opprydding m.m.)
- > Offisielt frå statsrådet 9. februar
- > Kongelig resolusjon
- > Forskrift om endringer i forskrift om fredning av nasjonalparkene Indre Wijdefjorden, Sassen-Bünsow Land, Nordre Isfjorden, Van Mijenfjorden, fredning av naturreservatene Ossian Sars, Bjørnøya, Hopen, Moffen, fredning av Festningen geotopvernområde
- > Forskrift om endringer i forskrift om nasjonalparkene Sør-Spitsbergen, Forlandet og Nordvest-Spitsbergen, om naturreservatene Nordaust-Svalbard og Søraust-Svalbard, og om naturreservatene for fugl på Svalbard
- > Forskrift om endring i forskrift om motorferdsel på Svalbard
- > Forskrift om endringer i forskrift om leiropphold på Svalbard
- > Forskrift om overtredelsesgebyr etter svalbardmiljøloven § 96a

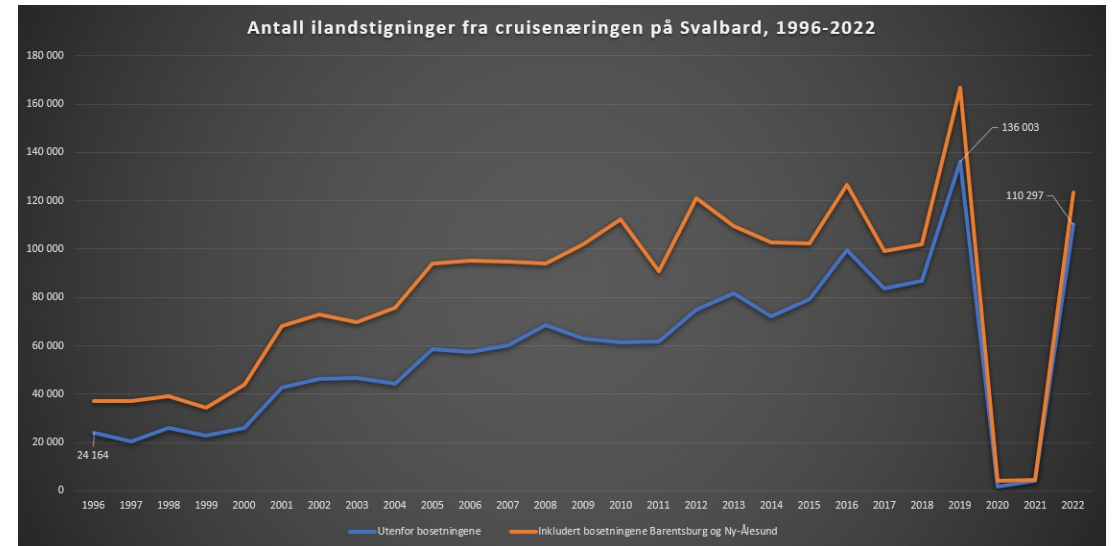
Bakgrunn

- Miljømål for Svalbard:
 - Bevaring av Svalbards særegne villmarksnatur.
 - Flora, fauna og verneverdige kulturminner skal bevares tilnærmet urørt, og de økologiske prosessene og det biologiske mangfoldet skal få utvikle seg tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet på Svalbard.
 - Innenfor de rammer traktats- og suverenitetsmessige hensyn setter, skal miljøhensyn veie tyngst ved konflikt mellom miljøvern og andre interesser.
- Næringsvirksomhet er ikke et mål i svalbardpolitikken, men et virkemiddel for å opprettholde målet om norske samfunn.

Bakgrunn

- Klimaendringer
- Økt ferdsel
- Hovedtrekkene i miljøregelverket har vært uforandret siden svalbardmiljøloven trådte i kraft i 2002.

Sysselmesteren

Prosess

- 2 forskrifter ble vedtatt av KLD i februar:
 - Motorferdselforskriften
 - Leirforskriften
- Endringer i eksisterende forskrifter om verneområder ble vedtatt av Kongen i statsråd i februar.
- Endringer i svalbardmiljøloven ble vedtatt av Stortinget i mai.
- Alle endringer trer i kraft 1. januar 2025.

Isbjørn – hva er nytt?

Dagens regel om isbjørn:

«Det er forbudt å lokke til seg, forfølge eller ved annen aktiv handling oppsøke isbjørn slik at den blir forstyrret eller det kan oppstå fare for mennesker eller isbjørn.»

- Ny regel om isbjørn

«Det er forbudt å unødig forstyrre, å lokke til seg eller å forfølge isbjørn.»

«Ingen må ferdes eller oppholde seg nærmere isbjørn enn 300 meter. Fra 1. mars til 30. juni må ingen ferdes eller oppholde seg nærmere isbjørn enn 500 meter. Alle som oppdager isbjørn nærmere enn avstandsgrensen, skal trekke seg unna slik at lovlig avstand overholdes. Avstandsgrensen gjelder ikke i bebodde områder, ved opphold i forskningsstasjoner, hytter, i telt eller lignende innretninger»

Endringer i svalbardmiljøloven § 30 a om isbjørn

Generelt forbud:

«Det er forbudt å unødig forstyrre, å lokke til seg eller å forfølge isbjørn.»

Avstandskrav:

«Ingen må ferdes eller oppholde seg nærmere isbjørn enn 300 meter. Fra 1. mars til 30. juni må ingen ferdes eller oppholde seg nærmere isbjørn enn 500 meter.»

Foto: Sysselmesteren, feltinspektør

Endringer i svalbardmiljøloven § 30 a om isbjørn

Tilbaketrekkingsplikt:

«Alle som oppdager isbjørn nærmere enn avstandsgrensen, skal trekke seg unna slik at lovlig avstand overholdes.»

Unntak fra avstandsgrensen:

«Avstandsgrensen gjelder ikke i bebodde områder, ved opphold i forskningsstasjoner, hytter, i telt eller lignende innretninger»

Foto: Sysselmesteren, feltinspektør

Endringer i svalbardmiljøloven § 30 a om isbjørn

- Krav til kunnskap, sikring og å ha med seg egnede midler til å skremme og jage isbjørn:
 - Ved ferdsel og opphold utenfor bebodd område.

Endringer i svalbardmiljøloven § 30 om ubemannede luftfartøy (droner) ved fuglefjell

- Fra 1. april til 31. august er det forbudt å bruke ...ubemannede luftfartøy (droner) nærmere fuglefjell enn 500 meter.

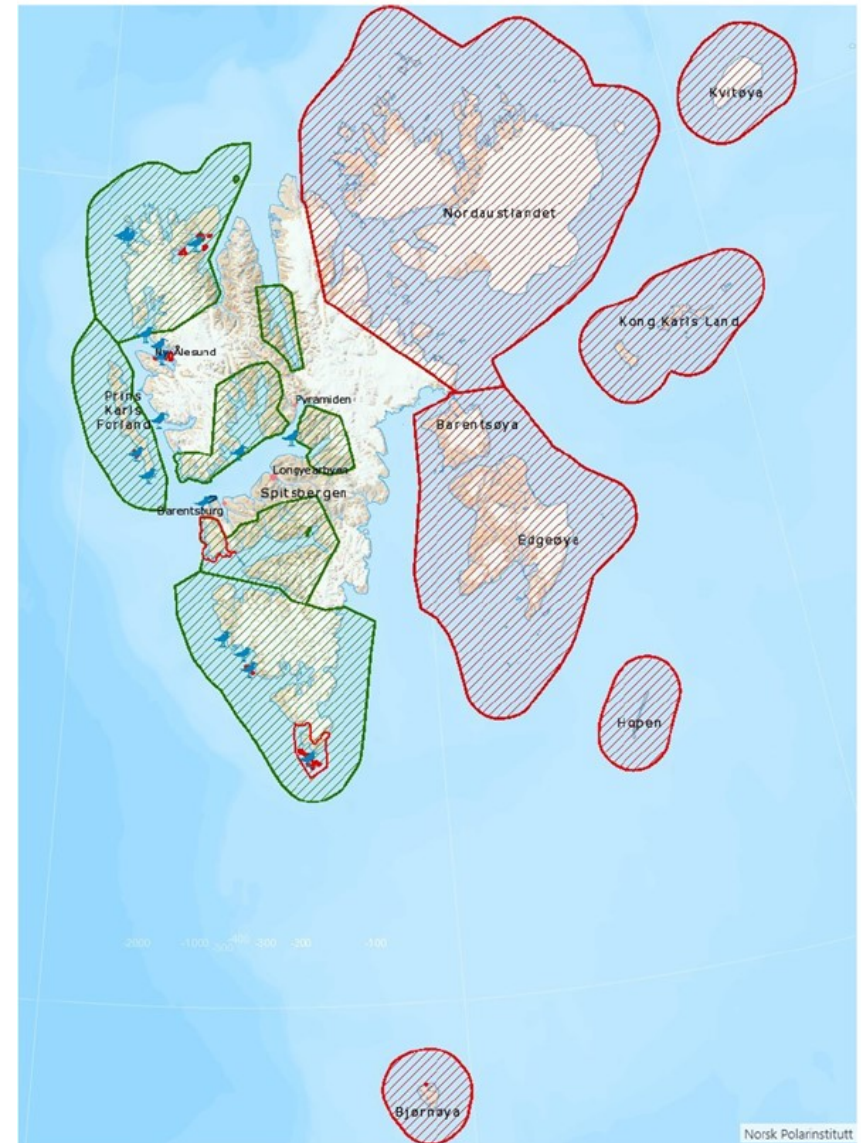

KLD

Endringer i verneforskrifter

- Forskrift om nasjonalparkene Sør-Spitsbergen, Forlandet og Nordvest-Spitsbergen, om naturreservatene Nordaust-Svalbard og Søraust-Svalbard, og om naturreservatene for fugl på Svalbard (2014).
- Forskrift om fredning av Indre Wijdefjorden nasjonalpark på Svalbard (2005).
- Forskrift om fredning av Sassen-Bünsow Land nasjonalpark på Svalbard (2003).
- Forskrift om fredning av Nordre Isfjorden nasjonalpark på Svalbard (2003).
- Forskrift om fredning av Ossian Sars naturreservat (2003).
- Forskrift om fredning av Bjørnøya naturreservat på Svalbard (2002).
- Forskrift om fredning av Hopen naturreservat på Svalbard (2003).
- Forskrift om fredning av Festningen geotopvernområde på Svalbard (2003).
- Forskrift om fredning for Moffen naturreservat på Svalbard (1983).
- Forskrift om fredning av Van Mijenfjorden nasjonalpark på Svalbard (2021).

Regulering av ilandstigning i turistvirksomhet i verneområdene

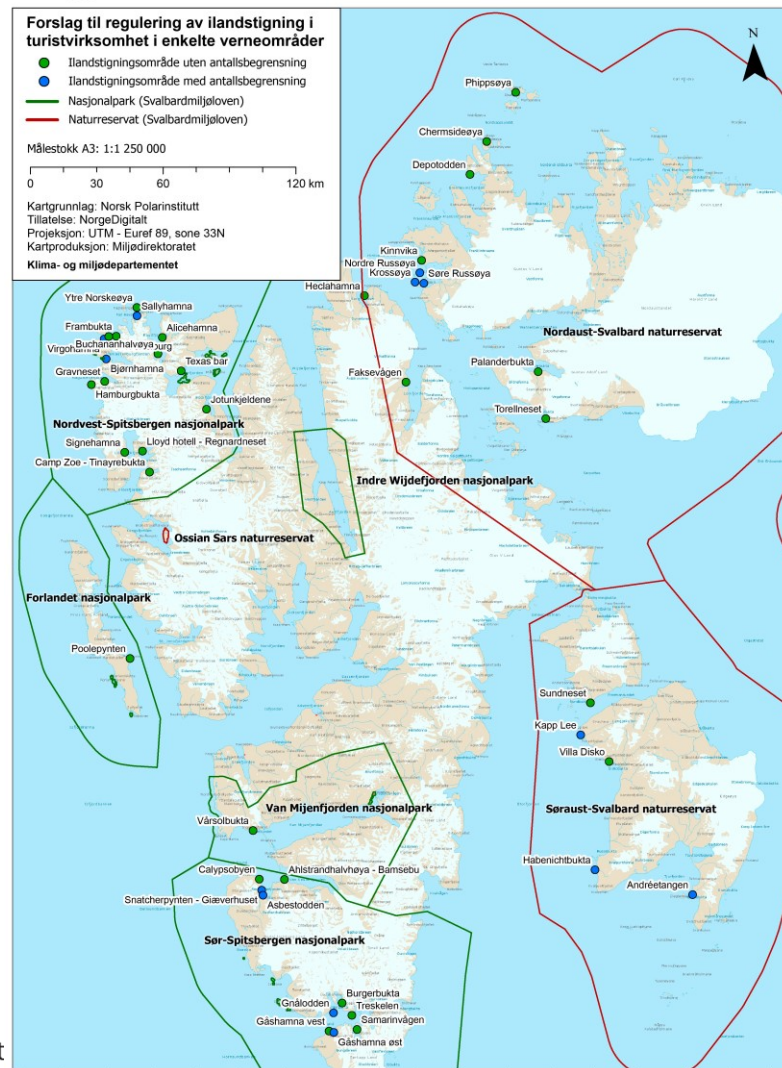
- Reguleringen gjelder bare i turistvirksomhet.
- Turistvirksomhet:
 - «fysiske eller juridiske personers organisering mot vederlag av ferdsel, aktivitet eller opphold med tjenesteytelser eller transport av personer på land eller sjø innenfor forskriftens virkeområde eller annen tilrettelegging av turistopphold på Svalbard.»
- Gjelder ikke fastboende, individuelle reisende, forskere (med mindre man deltar i turistvirksomhet).

KLD

Hvor gjelder ilandstigningsreguleringen

Vedlegg 6

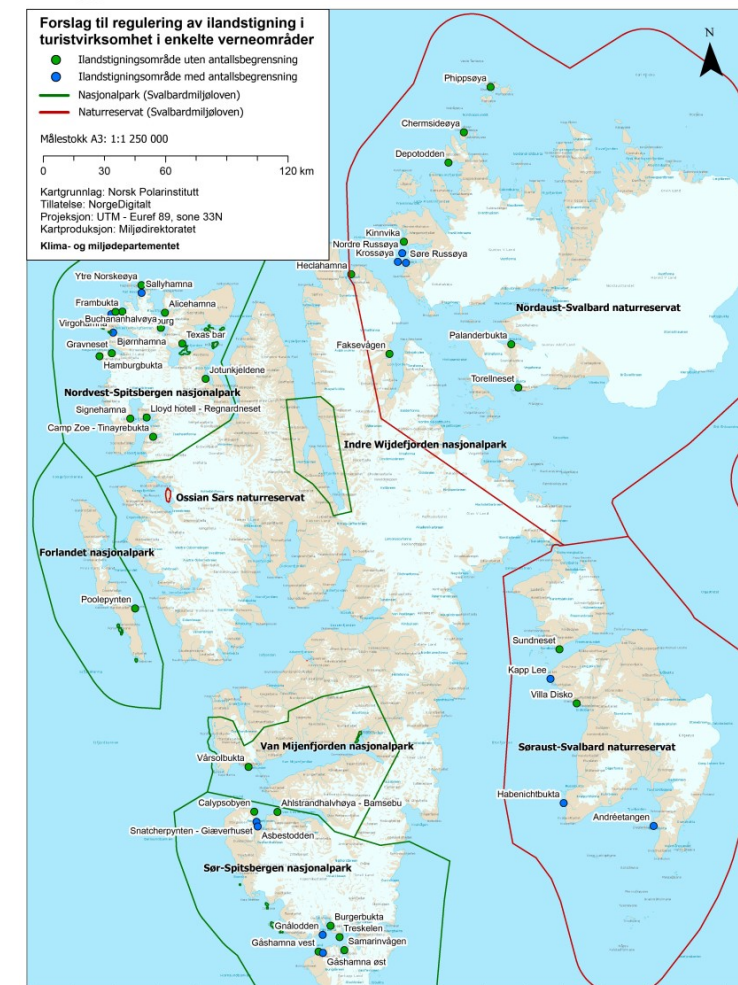
- Gjelder i:
 - Søraust-Svalbard, Nordaust-Svalbard og Ossian Sars naturresevat.
 - Sør-Spitsbergen, Forlandet, Nordvest-Spitsbergen, Van Mijenfjorden og Indre Wijdefjorden nasjonalparker
- Gjelder ikke i:
 - Øvrige verneområder (f.eks. nasjonalparkene på sentrale Spitsbergen)
 - Utenfor verneområder.

Hva innebærer reguleringen?

Ilandstigning i turistvirksomhet er tillatt:

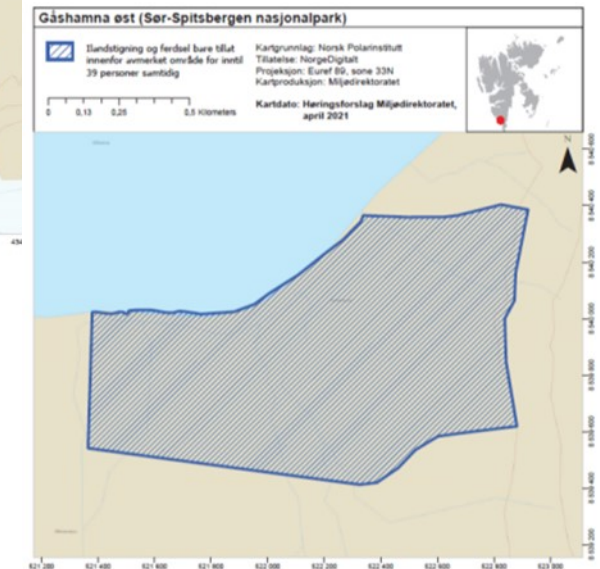
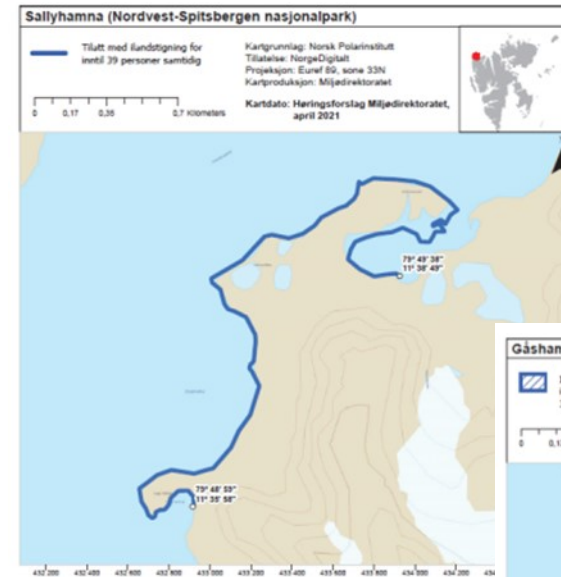
- 43 kartfestede ilandstigningsområder, og
- på snødekt og frossen mark i perioden 1. januar – 25. mai i hele Sør-Spitsbergen, Forlandet, Nordvest-Spitsbergen og Van Mijenfjorden nasjonalparker.
- Ingen ilandstigningsområder i Ossian Sars og Indre Wijdefjorden.

Vedlegg 6

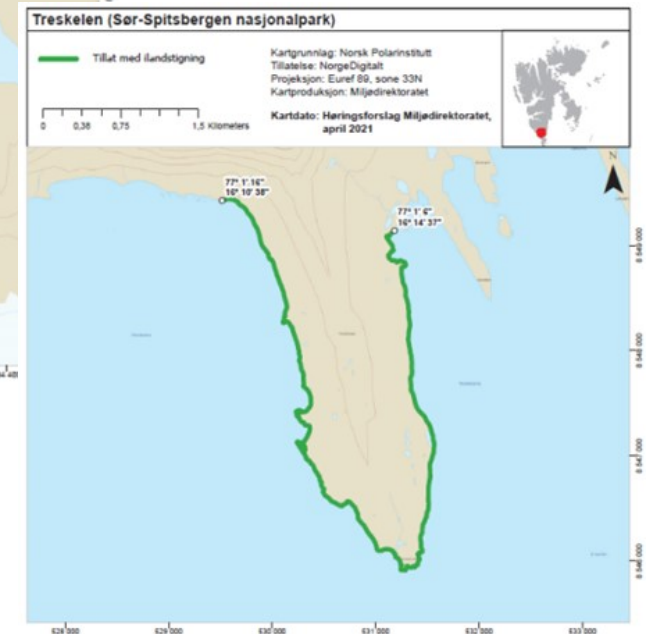
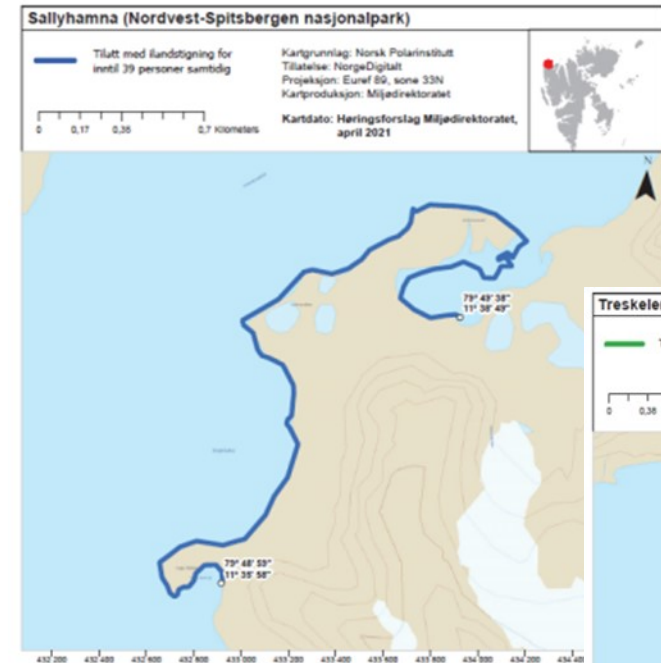
Ilandstigningsregler – ferdsel videre på land

- Hovedregel er at ilandstigning kan skje fra markert strek på kartet og innover på land (36 slike områder)
- I 7 ilandstigningsområder er ferdsel på land avgrenset til et skravert område

Ilandstigningsregler – antallsbegrensning

- For noen områder er ilandstigning begrenset til 39 personer samtidig:
13 områder (markert blått i kartet)
- ingen antallsbegrensning: 29
områder (grønt i kartet)

Krav om guide med kunnskap

- Ilandstigning og opphold på land kan bare skje sammen med guide med kunnskap om natur- og kulturmiljøet.

Krav om stedsspesifikke retningslinjer oppheves

- I dag:
 - krav om at reisearrangør som vil gå i land på 15 angitte ilandstigningslokaliteter, må utarbeide stedsspesifikke retningslinjer.
- Fra 1.1.2025:
 - ikke lengre et slikt krav.

KLD

Ferdsel i verneområdene – i alle verneforskrifter

Ferdsel og opphold

«Enhver som ferdes eller oppholder seg i nasjonalparkene skal forhindre nye varige spor og slitasje på terreng eller kulturminner. Steiner, stokker og annet som tas i bruk på stedet skal ryddes og bringes tilbake der de ble funnet.

Det skal holdes tilstrekkelig avstand til

a) dyrelivet for å unngå unødige forstyrrelser og

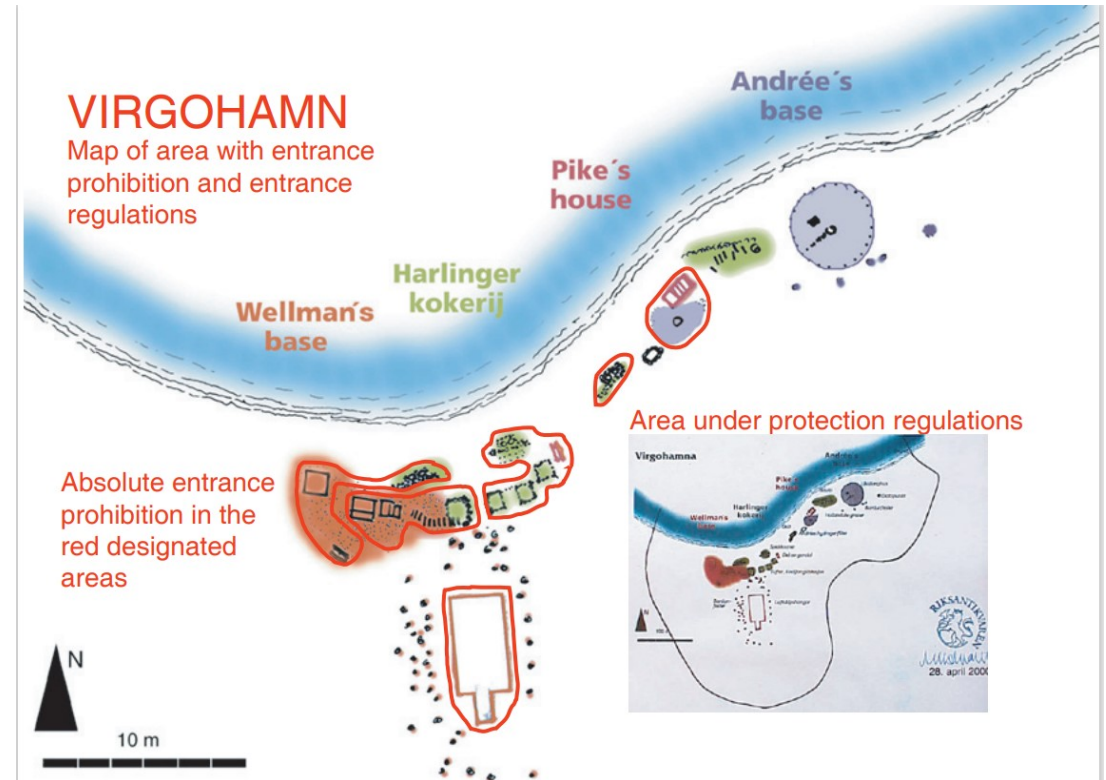
b) fredete kulturminner som ikke er i bruk, slik at disse ikke utsettes for tråkk eller annen aktivitet som medfører fare for skade.»

KLD

Habenichtbukta og Virgohamna

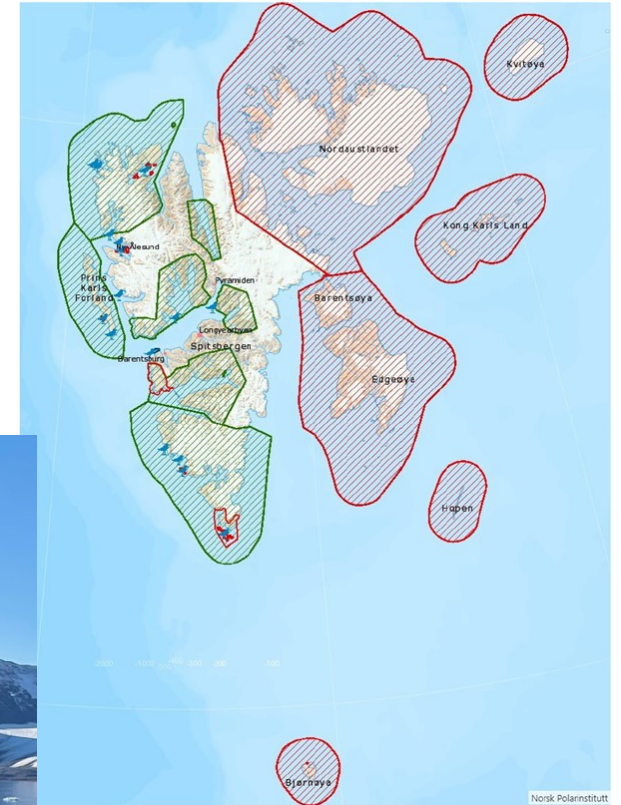
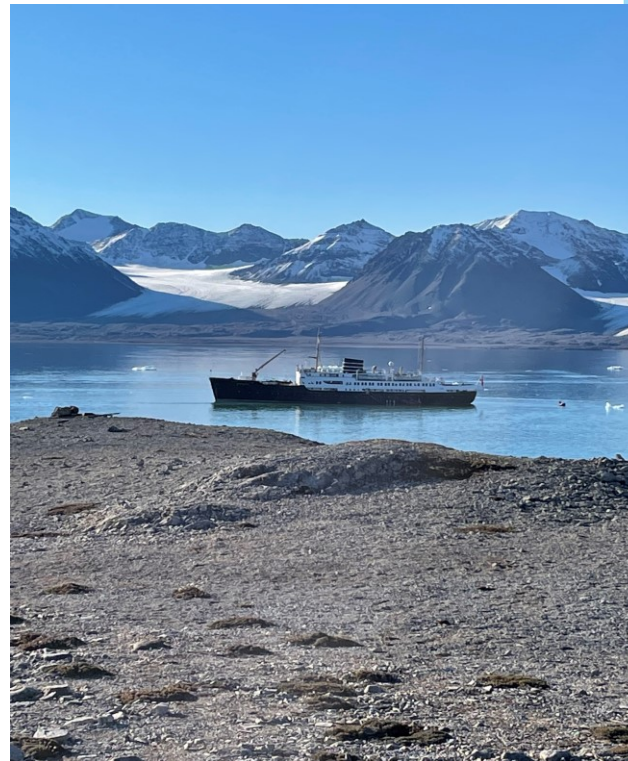
- Ferdsel forbudet i Habenichtbukta oppheves.
- Kravet til tillatelse for ferdsel i Virgohamna oppheves.

Bilde fra Sysselmesterens nettsider

Passasjerbegrensning i verneområdene

- «Skip som anløper sjøområdet i nasjonalparken kan ikke ha flere enn 200 passasjerer ombord.»
- Vil gjelde i alle verneområdene:
 - Nytt: verneområdene i vest.
- Begrensning omfatter ikke
 - besetning/mannskap,
 - guider,
 - annet nødvendig sikkerhetspersonell.

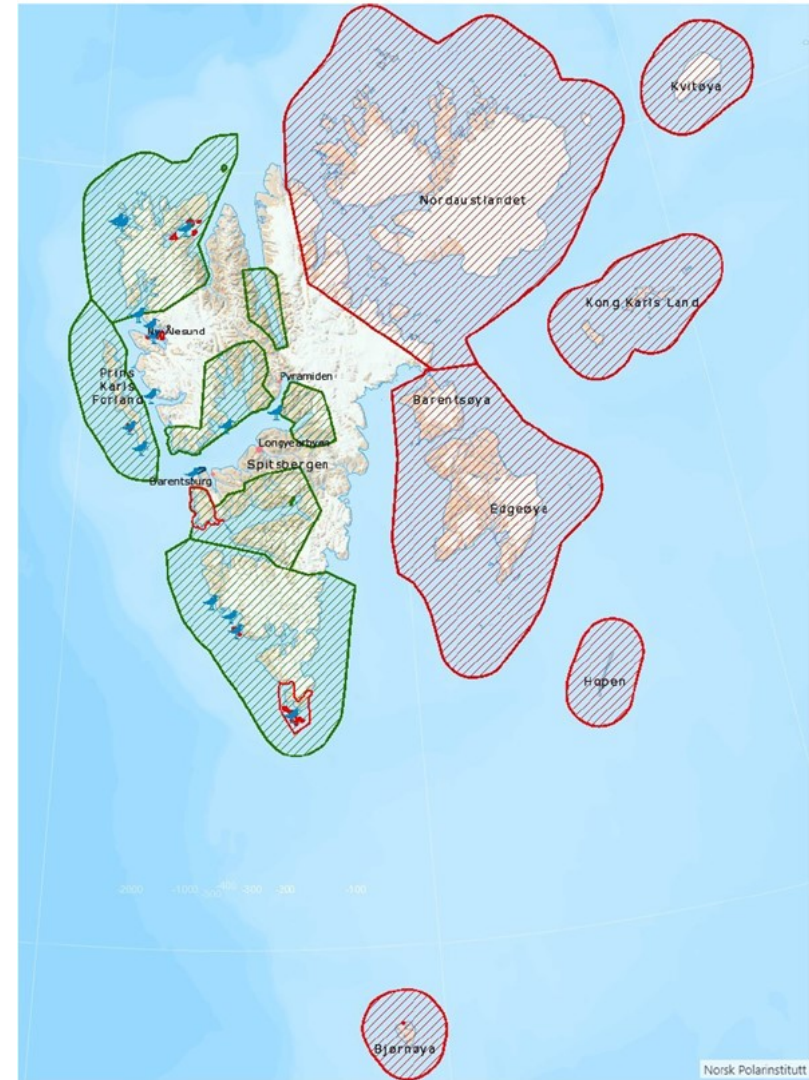
KLD

Forbud mot bruk av ubemannede luftfartøy (droner) i verneområdene

Forbud mot ubemannede fjernstyrte innretninger (droner) mv.

«Det er forbudt å bruke ubemannede fartøy (droner) og andre fjernstyrte eller autonome ubemannede innretninger i luften, på bakken, på og under vann.»

Forbud mot motorferdsel på sjøis, motorferdselforskriften §§ 8a og 8d

Fastboende, § 8a

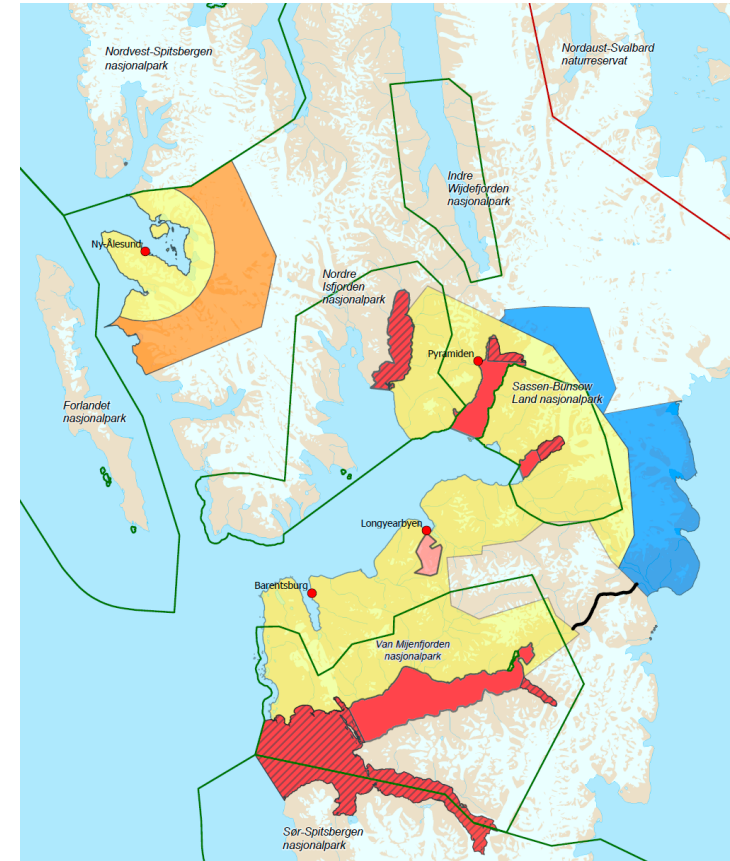
- Forbud mot motorferdsel (snøskuter, beltebil og elektrisk sykkel) etter 1. mars i islagte områder i:
 - Van Mijenfjorden
 - Van Keulenfjorden
 - Tempelfjorden
 - Billefjorden

Forbud mot motorferdsel på sjøis, motorferdselsforskriften §§ 8a og 8d

Tilreisende, § 8d

- Forbud mot motorferdsel (snøskuter, beltebil og elektrisk sykkel) etter 1. mars i islagte områder i:
 - Van Mijenfjorden
 - Van Keulenfjorden
 - Tempelfjorden
 - Billefjorden
 - Dicksonfjorden

Unntak fra forbudet mot motorferdsel på sjøis

Fastboende

- *Nødvendig motorferdsel på korteste farbare rute på sjøisen:*
 - a) i Van Mijenfjorden, Tempelfjorden og Billefjorden for å krysse fjordene på tvers;
 - b) langs land på nordsiden av Van Mijenfjorden.
- *Med farbar rute menes rute som er trygg, sikker og hvor dyrelivet ikke forstyrres unødig. Det er ikke tillatt med opphold og stans på sjøisen utover det som er nødvendig for sikker ferdse.*

Tilreisende

- *Nødvendig motorferdsel på korteste farbare rute på sjøisen:*
 - a) for kryssing av Tempelfjorden og Billefjorden;
 - b) langs land på nordsiden av Van Mijenfjorden dersom de er deltakere i turistvirksomhet;
 - c) på Van Mijenfjorden for adkomst til hytter.
- *Tilsvarende definisjon av farbar rute*

Motorferdsel i planområder, motorferdselforskriften § 6

- «Det er bare tillatt med nødvendig motorferdsel i terrenget for virksomhet *i samsvar med godkjent arealplan* i tilknytning til...»
 - C) bygge- og anleggsvirksomhet *unntatt for hytter*»

Tillatelse etter søknad, motorferdsselforskriften § 13

«Sysselmesteren kan etter søknad gi tillatelse til

...

c) motorferdsel i planområdene i tilknytning til bygge- og anleggsvirksomhet for hytter

Sysselmesteren kan i andre tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med svalbardmiljøloven krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i andre særlige tilfelle.»

Foto: KLD

Elsykkel på snødekt og frossen mark, motorferdsloven §§ 8-8c

- Elektrisk sykkel kan brukes på frossen og snødekt mark i samme områder og på samme vilkår som for snøskuter og beltebil.
- Åpnes for bruk av vanlig tråsykkel i Sassen –Bünsow Land, Nordre Isfjorden, Van Mijenfjorden og Indre Wijdefjorden nasjonalparker i terrenget på snødekt og frossen mark (der det i dag er et totalforbud mot sykkel)

Forbud mot isbryting, motorferdselforskriften § 12 a

- Det blir forbudt å bryte fastis.
- Med fastis menes sammenhengende landfast sjøis.
- Forbudet gjelder ikke:
 - for å holde farleden inn til havene i Longyearbyen og Barentsburg åpen
 - for å sikreforsyninger til Ny-Ålesund
 - for Kystvaktas utføring av nødvendige oppgaver der disse ikke kan løses på annen måte

Foto: Sebastian Gerland, Norsk Polarinstitutt

Fartsbegrensning og avstand til liggeplass for hvalross, motorferdselforskriften § 12 b

Motorferdsel i sjø ved liggeplass for hvalross:

«Det er forbudt med motorferdsel i sjø nærmere enn 150 m fra liggeplass for hvalross. Forbudet gjelder ikke når det er til hinder for nødvendig adkomst til bygninger, brygger og lignende.»

Det er forbud med motorferdsel i sjø med høyre hastighet enn 5 knop nærmere enn 300 m fra liggeplass for hvalross.

Med liggeplass for hvalross menes plass på land hvor det ligger flere hvalross sammen.»

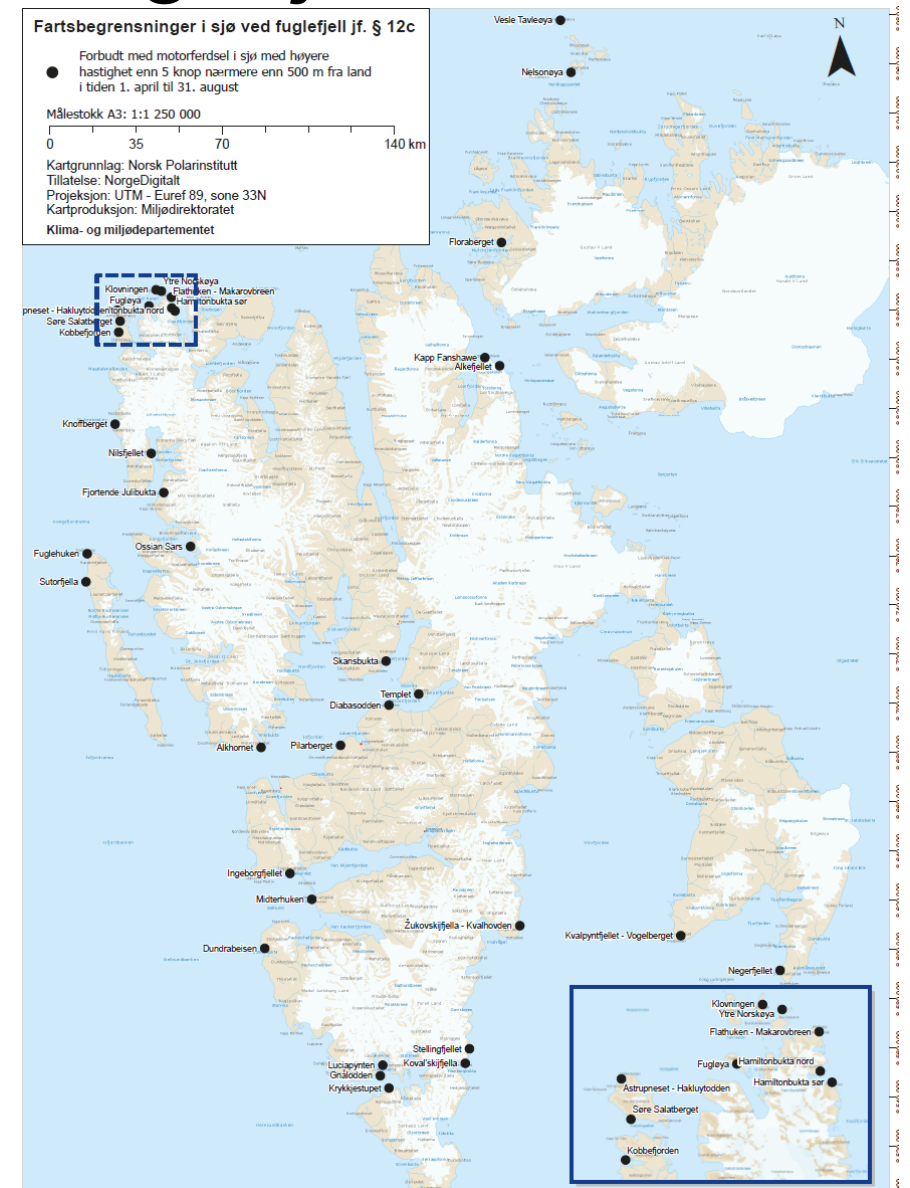

Foto: Tor Ivan Karlsen, Norsk Polarinstitutt

Fartsbegrensning og avstand til fuglefjell, motorferdselsforskriften § 12 c

Fartsbegrensning i sjø ved fuglefjell

«Det er forbudt med motorferdsel i sjø med høyere hastighet enn 5 knop nærmere enn 500 m , fra land i tiden 1. april til 31. august ved fuglefjell som vist på kart i vedlegg 3.»

Undervannsfartøy, motorferdselforskriften § 12 d

Forbud mot undervannsfartøy

«Det er forbudt å bruke undervannsfartøy i næringsvirksomhet».

Tillatelse til telting og leiropphold, leirforskriften § 3

Krav om tillatelse:

«Telting og leiropphold i turistvirksomhet, feltvirksomhet og i regi av forsknings- og utdanningsvirksomhet krever tillatelse fra Sysselmesteren.

Telting og leiropphold utenfor virksomhet som nevnt i første ledd på samme sted i en uke eller mer krever tillatelse fra Sysselmesteren.

Tillatelse er likevel ikke nødvendig i områder som er særskilt avsatt til telting og leiropphold i medhold av arealplan.»

Foto: Bjørn Fossli Johansen, Norsk Polarinstitutt.

Tiltak for å unngå/avverge angrep fra isbjørn, leirforskriften § 11 tredje ledd

«Telting og leiropphold som krever søknad etter § 3 første ledd skal sikres med våken og organisert isbjørnvakt når det er personer i leiren. Dette gjelder likevel ikke ved opphold i midlertidige letthytter, brakker eller lignede innretninger.»

Foto: : Bjørn Fossli Johansen, Norsk Polarinstitut

Endringer som gjelder for alle

- Endringer i reglene om isbjørn
- Forbud mot bruk av ubemannede fartøy (droner) nær fuglefjell
- Krav til ferdsel i verneområdene
- Ferdselsforbudet i Habenichtbukta oppheves
- Kravet til tillatelse til ferdsel i Virgohamna oppheves
- Forbudet mot bruk av ubemannede fartøy (droner) i verneområdene
- Forbud mot motorferdsel på sjøis etter 1. mars på utvalgte fjorder (men noe ulike regulering for fastboende og tilreisende)
- Forbud mot å bryte fastis
- Fartsbegrensning og avstand til liggeplass for hvalross
- Fartsbegrensning og avstand til fuglefjell

Fastboende og individuelt tilreisende

- Telting og leiropphold på samme sted i en uke eller mer krever tillatelse fra Sysselmesteren.
- For de som har hytte: Nødvendig med tillatelse fra SMS til motorferdsel i planområdene i tilknytning til bygge- og anleggsvirksomhet for hytter

Endringer som gjelder spesielt for turistvirksomhet eller berører slik virksomhet særlig

- Gjelder bare for turistvirksomhet:
 - ilandstigningsreguleringen
 - kravet til stedsspesifikke retningslinjer oppheves
- Gjelder for turistvirksomhet og andre:
 - Passasjerbegrensinger
 - Krav til tillatelse ved telting og leiropphold

Endringer som er viktig for forskere

- Bryting av fastis.
- Forbud mot bruk av ubemannede fartøy (droner).
- Krav til tillatelse ved telt- og leiropphold.
- Fartsbegrensning og avstandskrav i sjø til liggeplass for hvalross.
- Forbud mot motorferdsel på sjøis på utvalgte fjorder.
- Forskning og overvåking av isbjørn (krever tillatelse i dag).

Unntak/dispensasjon/tillatelse

- Svalbardmiljøloven § 37
 - vitenskapelige formål eller når helt særlige grunner foreligger
- Verneforskrifter
 - Vitenskapelige formål eller særlige grunner foreligger
 - Ubemannede fartøy (droner) etc: kan bare gi dispensasjon til andre formål enn fritids- og hobbyformål.
- Motorferdselforskriften § 13
 - Når formålet med svalbardmiljøloven krever det, samt for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i andre særlige tilfelle

KLD

Kartkatalog for Miljødirektoratet

Her finner du informasjon om datasett og tilhørende karttjenester for publikum, saksbehandlere og planleggere innenfor natur og miljø.

☒ Datasett ☐ Karttjeneste

Søk etter datasett eller karttjeneste

Søk

Data og karttjenester

📍 DATASETT OG NEDLASTING

📍 KARTTJENESTER

✉ Del/tips ✎ Skriv ut

Nyheter

29.04.2024

[Oppdaterte datasett for "inngrepsfri natur" er publisert](#)

25.01.2024

[Kommunestatus for arbeid med planer for friluftslivets ferdselsårer er publisert](#)

07.12.2023

[Datasett Rødlistet natur i verneområder \(NiN\) er publisert](#)

03.11.2023

[Endringer i tjenesten for villreinområder](#)

01.11.2023

[Drensgrofter i myr er publisert](#)

[Flere nyheter...](#)

Vi setter stor pris på tilbakemelding fra brukere av våre datasett og tjenester. Bruk dette kontaktskjemaet for å komme i kontakt med oss: [Svartjenesten](#)

Miljødirektoratet | miljodirektoratet.no | Besøksadresse: Brattørkaia 15 | Postadresse: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Kontakt oss: [Svartjenesten](#)

Følgende tema har regler som er knyttet til bestemte geografiske områder:

- Ilandstigningspunkter i verneområder
- Fartsbegrensning ved utvalgte fuglefjell
- Motorferdsel for fastboende og tilreisende

Fra 1.1.2025 er alle kart offentlig tilgjengelige på Miljødirektoratet sine sider via *Kartkatalog for Miljødirektoratet*, som nedlastbare filer.

Alle kartdata kan dermed lastes ned til aktørenes egne løsninger

Layers

I want to...

Filter Layers...

Filter

- ☐ Stedsnavn / Placenames
- ☐ Fauna & Flora
- ☐ Naturmiljø / Natural Environment
- ☐ Samfunn / Society
- ☐ Ferdsel / Traffic
- ☐ Hav & Is / Sea & Ice
- ☐ Geologi / Geology
- ☐ Ny-Ålesund Research Objects
- ☐ Kulturminner fra Riksantikvaren
- ☐ Ortofoto Svalbard 1936

